

Regeringens skrivelse

1985/86: 178

med redogörelse för den svenska
krigsmaterielexporten år 1985

Skr.
1985/86: 178

Regeringen bereder riksdagen tillfälle att ta del av vad som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 22 maj 1986 samt överlämnar en i utdraget angiven redogörelse för den svenska krigsmaterielexporten år 1985.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Mats Hellström

Utrikesdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 22 maj 1986

Skr. 1985/86: 178

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Lundkvist, Feldt, Sigurdson, Gustafsson, Leijon, Hjeltn-Wallin, Peterson, Andersson, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellsström, Wickbom, Johansson, Lindqvist

Fördragande: statsrådet Hellsström

Skrivelse med redogörelse för den svenska krigsmaterielexporten år 1985

Den svenska tillverknings-, försäljnings- och exporten av krigsmateriel kontrolleras av statsmakterna.

Tillverkning och tillhandahållande av krigsmateriel regleras genom lagen (1983:1034) om kontroll över tillverknings- och försäljning av krigsmateriel, m. m. och förordningen (1983:1036) i samma ämne. Båda författningarna trädde i kraft den 1 januari 1984. Lagen ersatte därvid äldre lagsättning, ursprungligen från år 1935.

I lagen föreskrivs att tillverkning av krigsmateriel inte får ske utan regeringens tillstånd. Vidare krävs tillstånd för att försälja, utbuda mot vederlag eller förmedla krigsmateriel, uppfinnning avseende krigsmateriel och metod för framställning av sådan materiel. Regeringen får förena tillståndet med villkor samt med kontroll- och ordningsbestämmelser.

För att möjliggöra kontroll av tillverkning och försäljning av krigsmateriel inrättades år 1935 krigsmaterielinspektionen (KMI), som finns inom utrikesdepartementets handelsavdelning. Som ett led i kontrollarbetet är berörda företag skyldiga att till KMI avge deklARATIONER rörande tillverkning resp. försäljning av krigsmateriel.

Statliga myndigheter såsom Affärsverket FFV står inte under KMIs kontroll och har ingen redovisningskyldighet. KMI får ändå årligen uppgifter om de statliga tillverkarnas export.

På grundval av uppgifterna från de privata och statliga företagen upprättar KMI statistik. Detta sker årligen. Arbetet med statistiken är med tillfälliga rutiner slutfört fyra till fem månader efter kalenderårets slut. Vid övergången till automatisk databehandling kommer tiden att kunna förkortas.

I Sverige råder sedan länge ett generellt förbud mot export av krigsmateriel. Regeringen kan dock medge undantag (dispens) från förbudet. Att en viss utförsel på detta sätt tillåts har sin grund i vår säkerhetspolitik och den därav betingade nödvändigheten av att kunna upprätthålla en hög självförsörjningsgrad med avseende på krigsmateriel.

Regelerna om krigsmaterielexport återfinns i lagen (1982:513) om förbud mot utförsel av krigsmateriel, m. m. och dithörande förordning

2

(1982:1062). Båda författningarna trädde i kraft den 1 januari 1983.

Genom utförselagen krävs sålunda tillstånd till utförsel av varor som utgör krigsmateriel. Bestämmelser om vad som avses med krigsmateriel finns i den nyssnämnda förordningen. Tillstånd krävs också för tillverkare av krigsmateriel att till någon utom riket upplåta eller överlåta tillverkningsrättigheter m. m. till materielen. Vidare krävs tillstånd att inom riket bedriva militärt inriktad utbildning av utländska medborgare.

Bestut i ärenden rörande dispens från utförselförbudet fattas som nyss sagts av regeringen. Regeringsrådet bereds av KMI. Nåra samråd sker därvid med utrikesdepartementets politiska avdelning. Försvarsdepartementet och i vissa fall med industridepartementet. I ärenden som inte avser utförsel i större omfattning eller inte är av större vikt har utrikesdepartementets bemyndigats att fatta dispensbesluten.

Riksdagen har år 1971 (prop. 1971:146, UU 21, rskr. 343) fastslagit och sedermera genom godkännandet av proposition med förslag till lag om förbud mot utförsel av krigsmateriel, m. m. bekräftat de riktlinjer som skall ligga till grund för tillståndsprövningen (prop. 1981/82:196, UU 26, rskr. 345).

Export av krigsmateriel aktualiserar ständigt problem av principiell karaktär och tillståndsprövningen innebär ofta en synnerligen grannliga uppgift. Det är inte möjligt att utforma riktlinjer för tillståndsprövningen så att alla svårigheter i tillämpningen kan undanröjas. Det är därför naturligt att prövningen av de enskilda tillståndsrörelserna tillämnas särskild betydelse. Enligt 10 kap. 6 § regeringsformen (RF) skall regeringen i utrikesärenden av större vikt överlägga med utrikesnämnden före avgörandet, om så kan ske. Vissa utförselärenden rörande krigsmateriel är av den arten att överläggning med nämnden erfordras. Även om inte sådana överläggningar behövs, har det likväl ansetts önskvärt att prövningen av vissa enskilda dispensärenden ges en bredare förankring än i regeringen. Riksdagen beslutade år 1984 på grundval av propositionen (1984/85:82) om ökad insyn och samråd i frågor som rör krigsmaterielexport att en rådgivande nämnd i krigsmaterielexportfrågor skulle inrättas (UU 1984/85:5, rskr. 61).

Nämnden, som består av sex ledamöter tillsatta på parlamentarisk grund, inledde sin verksamhet i februari 1985. Den har under året hållit åtta sammanträden. Enligt sin instruktion har nämnden till uppgift att lämna råd i enskilda krigsmaterielexportfrågor. Nämnden sammanträder på kallelse av krigsmaterielinspektören som också leder sammanträdena. Det ankommer på inspektören att redovisa samrådet till det fördragande statsrådet.

Nämndens tillkomst har inneburit att omfattningen av de ärenden som görs till föremål för ökat samråd har breddats och att utrikesnämnden kunnat avlastas vissa ärenden, dock självfallet inte sådana som regeringen enligt grundlagen har att överlägga med utrikesnämnden om. Genom de relativa åta, regelbundna sammanträdena får den rådgivande nämndens ledamöter också en förtjänt insyn i regeringens handläggning av de frågor som rör krigsmaterielexport.

I nyssnämnda proposition uttalade regeringen även sin avsikt att varje år lämna riksdagen en redogörelse för den svenska krigsmaterielexporten.

3

†† Riksdagen 1985/86, I saml. Nr. 178

Rättelser: S. 10 rad 4 (Bargeldsch) i tabell vänsterspalt

Tillkommer: 11 888

Skr. 1985/86: 178

Härigenom skulle riksdagen förses med en samlad information om krigsmaterielexporten samtidigt som underligg skulle ges för en bredning av den allmänna debatten.

I enlighet härmed förelade regeringen år 1985 riksdagen en skrivelse (1984/85: 223) med redogörelse för den svenska krigsmaterielexporten under år 1984. Inom KMI har nu utarbetats en redogörelse för den svenska krigsmaterielexporten under år 1985. Redogörelsen bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga*.

Av den statistiska redovisningen framgår bl. a. att den svenska exporten av krigsmateriel under år 1985 uppgick till 2 137,4 milj. kr. mot 2 177,9 milj. kr. under år 1984. Det innebär räknat i 1986 års priser en minskning med 7,8%. Krigsmaterielexportens andel av den totala exporten utgjorde 0,82% mot 0,90% för år 1984.

Sedd över tiden ligger den svenska krigsmaterielexporten på en stabil nivå, omkring en procent av Sveriges totala export.

Vad gäller krigsmaterielexportens geografiska spridning kan konstateras att Sverige under lång tid har sålt krigsmateriel till ett tyrtotal länder. Uppdelade på regioner dominerar Västeuropa med cirka hälften av värdet av leveranserna. Under år 1985 har de nordiska länderna mottagit en större del av exporten till de västeuropeiska länderna än tidigare.

När det gäller värdet av krigsmaterielexportens fördelning på olika huvudområden är vapen och ammunition den dominerande kategorin. Denna kategori omfattar ett rikt register av den vapen- och ammunitionstillverkning som förekommer i Sverige. Även kärn- och sprängämnen samt "övrig materiel", vilken innefattar bl. a. elektronisk apparatur, är betydelsefulla exportvaror på den västeuropeiska marknaden.

En hög självförsörjningsgrad när det gäller försvarsmateriel ingår som ett viktigt led i den svenska säkerhetspolitiken. På viktiga försvarsmaterielområden måste därför Sverige ha en inhemsk produktionskapacitet. Härom råder en bred enighet. Det svenska försvaret är emellertid en allför liten avnämare för att den inhemska industrin skall kunna få den bredd och effektivitet som är nödvändig. De svenska försvarsbeställningarna kan exempelvis i regel inte ge kontinuitet i produktionen. Vi måste därför tillåta en export av försvarsmateriel från Sverige för att kunna hålla uppe produktionskapaciteten och den tekniska utvecklingsnivån. Även härom råder en bred politisk enighet.

Men villkoret är att detta sker med en betydande restriktivitet och i enlighet med de riktlinjer som riksdagen har uppställt.

Allvarliga misstankar har rikts mot att en del krigsmaterielleveranser från Sverige inte skett i enlighet med gällande bestämmelser. Sedan en längre tid utreds dessa misstankar av polis- och tullmyndigheter. Denna förundersökning pågår fortfarande.

Under år 1985 har regeringen tillkallat en särskild utredare med uppdrag att företa en kartläggning och genomgång av svensk utlandsverksamhet på krigsmaterielområdet (UD 1985: 03, Dir. 1985: 28). Till utredare har förordnats landshövdingen i Södermanlands län, Bengt Gustavsson.

Inom utrikesdepartementets handelsavdelning görs vidare en intern genomgång av KMI:s kontroll- och handläggningsrutiner m. m.

När resultatet av de pågående utredningarna föreligger kommer jag att redovisa de åtgärder som kan visa sig vara påkallade. Det är som regeringen tidigare framhållit ett oeftergivet krav att företagen respekterar och följer den lagskrivning och de regler för vapenexporten som skärptes så sent som år 1983.

Jag hensätter att regeringen dels bereder riksdagen tillfälle att ta del av vad jag har anfört i det föregående.

dels till riksdagen överlämnar redogörelsen för den svenska krigsmaterielexporten år 1985.

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och består i enlighet med hans hensättan.

Svensk krigsmaterielexport år 1985

Allmän bakgrund

Krigsmaterielekspektionen (KMI) följer noga utvecklingen av den svenska tillverknigen, försäljningen och exporten av krigsmateriel. De företag som har tillstånd att bedriva verksamhet på krigsmaterielområdet — för närvarande omkring 120 stycken, varav ett sextiotal är aktiva — är skyldiga att lämna uppgifter i olika hänseenden till KMI. Detta material jämte uppgifter som inspektionen tar fram på annat sätt analyseras och bearbetas inom KMI. Den statistik som därvid tas fram presenteras för regeringen i inspektionens årsberättelse som normalt avlämnas under juni månad. I propositionen (1984/85:82) om ökad insyn och samråd i frågor som rör krigsmaterielexport uttalade regeringen sin avsikt att varje år lämna riks-dagen en redogörelse för den svenska krigsmaterielexporten. I regeringens skrivelse (1984/85:223) med redogörelse för den svenska krigsmaterielexporten år 1984 gavs riksdagen för första gången tillfälle att ta del av KMI:s statistik i enlighet med intentionerna i ovan nämnda proposition. Följande promemora redogör för den svenska krigsmaterielexporten år 1985.

Utförelse

I budgetpropositionen lämnar utrikesdepartementet varje år uppgift om värdet av de utförelseständer som har utfärdats under föregående kalenderår.

Antalet inkomna utförelseständer har under senare år legat mellan 1 500 och 2 000. Den övervägande delen av dessa har gällt utförelse av enskilda vapen och annan krigsmateriel av ringa omfattning. Beslut om utförelseständer fattas av regeringen. I ärenden som inte avser utförelse i större omfattning eller inte är av större vikt får det statsråd som har till uppgift att föredra ärenden om utförelse av krigsmateriel meddela sådant tillstånd. Som framgår av tabell 1 har ca 97 % av värdet av krigsmaterielexporten skett efter regeringsbeslut.

Tabell 1. Utförelseständer (försäljningar) av krigsmateriel under åren 1981—1985.

År	Totalt värde mkr.	Hävar reg. beslut mkr.	% av totalvärdet	Antal reg. beslut
1981	1 541,3	1 445,7	94	166
1982	1 930,9	1 838,6	95	178
1983	2 017,3	1 915,6	95	153
1984	2 241,1	2 145,4	96	204
1985	3 120,1	3 030,4	97	182

Av tabell 2 nedan framgår att den sammanlagda volymen av beviljade utförelseständer ökat med 30,9 % under år 1985, vilket omräknat till 1968 års priser innebär en ökning med 176,2 milj. kr. Under samma tid ökade exporttillstånden till de nordiska länderna och de neutrala staterna i Euro-

pa med 196,8 milj. kr. Värdet i fasta priser av beviljade utförelseständer till länder i den övriga världen minskade således med 3,6 % under år 1985 jämfört med året innan. Det bör dock påpekas att utförelseständerna ofta täcker en annan och längre tidsperiod än den till vilken tabelluppgifterna hänförs.

Tabell 2. Utförelseständer (försäljningar) av krigsmateriel under åren 1981—1985 i löpande priser och i 1968 års prisnivå, jämte den procentuella volymförändringen.

År	Värde i löpande priser mkr.	Värde i 1968 års priser mkr.	Volymförändring %
1981	1 541,3	524,2	-30,5
1982	1 930,9	585,1	+11,6
1983	2 017,3	540,8	-5,4
1984	2 241,1	570,2	+5,4
1985	3 120,1	746,4	+30,9

¹ Vid prisomräkningen har SCB:s allmänna exportprisindex för handelsprodukter använts.

Faktiska leveranser

Det förekommer många olika uppgifter om det årliga värdet av svensk krigsmaterielexport. KMI:s statistik grundar sig på de uppgifter inspektionen tar in direkt från varje exportföretag rörande värdet av levererad materiel.

Tabell 3 visar värdet i miljoner kronor av svensk krigsmaterielexport under den senaste tioårsperioden såväl i löpande priser som i 1968 års prisnivå. Av tabellen framgår även krigsmaterielens andel av Sveriges totala export.

Tabell 3. Värdet av svensk krigsmaterielexport under åren 1976—1985 i löpande priser och i 1968 års prisnivå¹, m. m.

År	Sveriges totala export mkr.	Krigsmaterielexport löpande priser mkr.	andel av total-exporten %	1968 års priser mkr.	volymförändring %
1976	80 195	502	0,62	266	-15,5
1977	83 680	695	0,82	338	+27,1
1978	98 161	905	0,92	377	+16,8
1979	118 030	1 671	1,41	775	+71,4
1980	130 800	2 078	1,59	577	+14,5
1981	144 523	1 697	1,17	481	-25,5
1982	167 975	1 588	0,95	444	-16,6
1983	210 310	1 658	0,79	524	-7,7
1984	242 500	2 178	0,90	554	+24,8
1985	259 985	2 137	0,82	511	-7,8

² Vid prisomräkningen har SCB:s allmänna exportprisindex för handelsprodukter använts.

Krigsmaterielens andel av vår totala export för år 1985 uppgår till 0,82 %, dvs. en minskning i förhållande till 1984 års siffror. Andelen för år 1985 ligger under genomsnittssiffran för den redovisade tioårsperioden som är 1,0 %.

Som alltid gäller att förändringar från ett år till ett annat inte ger underlag för några mer långsiktiga bedömningar av utvecklingsstendenser. Av tabellen framgår dock att den svenska krigsmaterielexporten, sedd över tiden, ligger på en stabil nivå, omkring en procent av Sveriges totala export.

En jämförelse av tabellerna 1, 2 och 3 visar att det sammantagna värdet av beviljade utförelselisinstånd under ett år kan skilja sig avsevärt från värdet av faktiska leveranser under samma år.

Krigsmaterielens fördelning

Huvudområdet vapen och ammunition dominerar den svenska krigsmaterielexporten. För år 1985 svarar detta område för 70%. Genomsnittssiffran för de fem närmaste föregående åren är knappt 75%. Orsaken till den minskade andelen för vapen och ammunition beror på den kraftigt ökade försäljningen inom områdena pansrade fordon och militära luftfartyg. Fördelningen av krut- och sprängämnen har däremot halverats. Fördelningen framgår av tabell 4.

Tabell 4. Värdet av svensk krigsmaterielexport i mkr. under åren 1976-1985 fördelat på sex olika huvudområden

	1976	1977	1978	1979
a) Vapen och ammunition (inkl. för jakt och sport)	225,4	340,8	638,8	1 114,3
b) Krut- och sprängämnen samt vissa lämnmedel (inkl. för civil bruk)	33,6	32,4	45,1	39,7
c) Pansrade fordon jämte utrustning	23,8	21,8	3,6	0,7
d) Krigsfartyg jämte utrustning	—	—	—	326,1
e) Militära luftfartyg och delar därtill samt fallskärmar	110,3	82,9	27,8	50,2
f) Övrigt materiel	107,3	217,5	189,8	140,4
Summa	502,4	695,4	905,1	1 071,4

	1980	1981	1982
a) Vapen och ammunition (inkl. för jakt och sport)	1 588,0	1 364,1	1 156,1
b) Krut- och sprängämnen samt vissa lämnmedel (inkl. för civil bruk)	44,9	53,0	103,1
c) Pansrade fordon jämte utrustning	9,6	6,7	7,4
d) Krigsfartyg jämte utrustning	101,2	—	—
e) Militära luftfartyg och delar därtill samt fallskärmar	35,8	30,2	62,9
f) Övrigt materiel	298,4	243,0	258,2
Summa	2 077,9	1 697,0	1 587,7

	1983	1984	1985
a) Vapen och ammunition (inkl. för jakt och sport)	1 151,1	1 640,7	1 490,3
b) Krut- och sprängämnen samt vissa lämnmedel (inkl. för civil bruk)	117,8	137,0	68,3
c) Pansrade fordon jämte utrustning	6,5	1,2	87,7
d) Krigsfartyg jämte utrustning	—	—	—
e) Militära luftfartyg och delar därtill samt fallskärmar	51,8	101,9	167,8
f) Övrigt materiel	330,9	297,2	323,3
Summa	1 658,1	2 178,0	2 137,4

Kategori övrig materiel omfattar bl. a. övrigsmateriel, radar, underhålls- och tillverkningsutrustning samt — en växande andel — elektronik.

Geografisk spridning

Den i föregående tabeller redovisade totala omfattningen av krigsmaterielexporten och dess uppdelning på olika huvudområden kompletteras i följande sammanställningar av exportens fördelning, dels på skilda regioner under den senaste tioårsperioden och dels på enskilda länder under år 1985.

Tabell 5. Krigsmaterielexportens fördelning på regioner i procent av värdet under åren 1976-1985.

	1976	1977	1978	1979	1980
Europa (väst) ¹⁾	79	68	54	56	55
Nordamerika	3	5	2	2	1
Sydamerika	1	2	5	2	6
Asien	15	25	36	39	27
Afrika	2	0	3	1	10
Oceanien	0	0	0	0	0
Europa (öst)	0	0	0	0	0
Antal länder	39	37	38	39	43

	1981	1982	1983	1984	1985
Europa (väst) ²⁾	62	52	48	50	50
Nordamerika	1	0	2	7	8
Sydamerika	0	0	2	8	8
Asien	33	32	30	19	27
Afrika	2	6	12	15	5
Oceanien	1	2	1	1	2
Europa (öst)	0	0	0	0	0
Antal länder	37	43	41	42	40

¹⁾ Väst-Europa plus Jugoslavien.

Av tabell 5 framgår att fördelningen mellan de olika regionerna i stort sett är oförändrad sedan år 1984 med undantag för Asien, som ökat sin andel med åtta procentenheter, och för Afrika, vars andel minskat med tio procentenheter. Dessa två regioners andelar av krigsmaterielexporten för år 1985 ansluter väl till genomsnittet för den redovisade tioårsperioden. Tabellen i sin helhet visar att tämligen starka fluktuationer kan förekomma vid en jämförelse mellan två enskilda år. Det är således inte möjligt att dra några säkra slutsatser om tendenser vid en sådan jämförelse.

Tabell 6. Exporten i kkr- av krigsmateriel år 1985 fördelad på länder (inom parentes exporten år 1984).

Amerikas Forenna Stater	92 395	(123 641)
Argentina	35 494	(35 255)
Australien	32 211	(26 848)
Bangladesh	11 188	(-)
Brasilien	2 695	(1 855)
Canada	89 088	(44 941)
Danmark	74 773	(32 310)
Frankrike	86 739	(85 045)
Förenta Staterna	335 623	(108 840)
Finland	4 050	(24 927)
Grekland	29 376	(55 120)
Hongkong	1 250	(-)
Indien	23 053	(564)
Indonesien	169	(34)
Irland	77 528	(53 986)
Island	26 798	(69 072)
Japan	5 244	(13 103)
Jugoslavien	20	(75)
Malaysia	18 177	(298 325)
Nederländerna	37 074	(39 085)
Nepal	85 164	(39 357)
Nigeria	106 138	(63 742)
Nya Zeeland	22 308	(12 975)
Norge	10 998	(-)
Pakistan	94 962	(293 740)
Peru	251 908	(135 801)
Portugal	3 183	(596)
Rumänien	4 030	(6 545)
Schweiz	19 390	(113)
Spanien	372	(4 719)
Storbritannien	710	(285)
Tjeckoslovakien	69 780	(16 436)
Tyska Demokratiska Republiken	307 516	(187 926)
Ungern	2 039	(34 707)
Venezuela	112 418	(182 112)
Oösterrike	86	(-)
	91	(8)
	5	(-)
	35 112	(39 916)
	28 200	(75 671)
Summa	2 137 355	(2 177 926)

Under år 1985 omfattade exporten 40 länder mot 42 år 1984. Till länder med låga värden har exporten huvudsakligen bestått av enstaka vapen för jakt eller sport och ammunition till sådana vapen.

Exporten till de nordiska länderna har under år 1985 ökat betydligt som framgår av tabell 6. Sammanlagt är ökningen 3,45 milj. kr. Motsvarande ökning mellan åren 1983 och 1984 uppgick till 136 milj. kr. Genom dessa ökringar har Finland och Norge kommit att inta första resp. tredje plats bland länder som är mottagare av svensk krigsmaterielexport. Andra länder i Västeuropa som visar en ökning av någon betydelse under år 1985 är Schweiz och Grekland medan exporten till Italien, Storbritannien och Österrike minskat under samma period.

För Nordamerikas vidkommande kan noteras att exporten till Canada förubblats medan den sjunkit till USA.

Exporten till Sydamerika har i absoluta tal ökat under år 1985. Här svarar Brasilien för den största ökningen. Exporten till denna region består i allt väsentligt av luftvärnsutrustning.

Skr. 1985/86: 178

Skr. 1985/86: 178

Av tabell 6 framgår vidare att exporten till Asien ökar under år 1985. Ökningen innefattar främst export till Singapore. Till Indonesien har exporten däremot minskat med nästan två tredjedelar. Utforseln till detta land är ett fullföljande av åtaganden som hänger samman med tidigare luftvärnsförsäljningar. Vidare kan noteras att det i denna region tillkommit två nya mottagarländer, nämligen Nepal och Bangladesh. Exporten till den sistnämnda staten utgörs av materiel för bevakning av kust- och havsområden och till Nepal av materiel av sådan typ som används av dess FN-styrka.

I Afrika inar Nigeria den dominerande ställningen inom regionen. Exporten dit har dock minskat till en tredjedel av värdet för år 1984. Såvitt avser Ghana utgörs den levererade materielen av utrustning för marin bevakning.

Försäljning av tillverkningsrättigheter m. m.

Under år 1985 har regeringen i tre fall lämnat tillstånd till upplåtelse av tillverkningsrättigheter utom riket. Dessa gäller för tillverkning i Danmark, Grekland och Norge. Prövningen av ärenden rörande licenser sker på samma sätt som när det gäller export av materielen som sådan. Förutom den prövning som företagar varje tillstånd till export av krigsmateriel görs en genomgång av relevanta delar av licensavtalet. Därvid fasts sårskild vikt vid frågor rörande licensens omfattning, dess utsträckning i tiden, reexportklausuler m. m.

Större exporterande företag

Det finns för närvarande ca 50 exportörer av krigsmateriel i Sverige. Av dessa är ca 15 mindre företag godkända till handla med jakt- och sportskyttevapen. Tillsammans exporterade dessa företag för 1,5 milj. kr. under år 1985. Under samma tid exporterade 18 företag för mer än 1 milj. kr. vardera.

De främsta exportföretagen är AB Bofors och Affärsverket FFV. Bofors är det ojämförigt största. Tillsammans svarade de två företagen för 66% av den svenska krigsmaterielexporten under år 1985. Tidigare har under en rad av år andelen för Bofors och FFV varit ca 80%. Philips Elektronikindustrier AB kommer närmast efter dessa båda dominerande företag följt av försvarsvapenmaterielverk. Dessa fyra exporterade för mer än 100 milj. kr. vardera. I intervaller mellan 50 och 100 milj. kr. återfinns fyra företag, nämligen AB Hägglund & Söner, Nobel Kemi AB, Saab Missiles AB och FFV Norma AB. Sex företag har exporterat för mellan 10 och 50 milj. kr. Dessa är Lindesbergs Industri AB, Volvo Flygmotor AB, FFV Aeroch, Contraves Svenska AB, Saab-Scania AB och SA Marine AB. De övriga exportörerna med en export överstigande 1 milj. kr. är Air Target Sweden AB, Saab Instruments AB, Ericsson Radio Systems AB och FFV Elektronik AB.

Tillsammans svarade dessa 18 företag för 99,7% av den svenska krigsmaterielexporten år 1985.

